

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie medycyny rodzinnej

Dr hab. n. med. Agnieszka Mastalerz-Migas

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący lekarzy realizujących szkolenie specjalizacyjne oraz przygotowujących się do egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie

MEDYCYNY RODZINNEJ 2023

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim*

1. *Medycyna rodzinna. Podręcznik dla lekarzy i studentów*, red. Windak A, Chlabicz S, Mastalerz-Migas A, Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2015 – obowiązkowe tylko:
  - a) część pierwsza: *Dziedzina medycyny rodzinnej*,
  - b) rozdziały: *dermatologia, laryngologia, neurologia*.
2. *Interna Szczeklika. Mały podręcznik 2022/2023*. Wyd. Medycyna Praktyczna (zakres wiedzy obejmujący tematy wymienione w programie specjalizacji z medycyny rodzinnej).
3. *Pediatrica w praktyce lekarza POZ*, red. Dobrzańska A, Obrycki Ł, Socha P; wyd. Standardy Medyczne, 2022.
4. *ABC bilansów zdrowia dziecka: podręcznik dla lekarzy*, red. Oblacińska A, Jodkowska M, Sawiec P (red.), Kraków, Medycyna Praktyczna, 2017.
5. *Wakcynologia praktyczna*; red. Ciechanowski P, Mrożek-Budzym D; wyd. Alfa-medica press, 2022.
6. *EKG dla lekarzy rodzinnych. Atlas*. Red. Szymczyk I., Kusz B., Katowice, wyd. Fundacja Pro Medico Śląskiej Izby Lekarskiej w Katowicach, 2022.

Wytyczne i rekomendacje – obowiązkowe (obowiązują najnowsze wersje wytycznych, w zakresie wiedzy przewidzianym programem specjalizacji i kompetencji lekarza rodzinnego)**

1. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego (część dotycząca postępowania w POZ).
2. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na otyłość 2022 Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości https://ptlo.org.pl/aktualnosci/209-pdf_zalecenia_kliniczne_dotyczace_postepowania_u_chorych_na_otylosc_2022

3. Wytyczne ESC 2021 dotyczące prewencji chorób układu sercowo-naczyniowego w praktyce klinicznej. https://ptkardio.pl/wytyczne/42-wytyczne_esc_2021_dotyczace_prewencji_chorob_ukladu_sercowo_naczyniowego_o_w_praktyce_klinicznej
4. Rekomendacje postępowania w poza szpitalnych zakażeniach układu oddechowego, 2016, dostępne on-line: <http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje/Rekomendacje2016.pdf>
5. Rekomendacje profilaktyki, diagnostyki i leczenia grypy u dorosłych dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej: FLU KOMPAS POZ – ADULTS, dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/2020/09/Flu-KOMPAS-POZ-Adults.pdf>
6. Rekomendacje Postępowania w grypie u dzieci dla lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej – KOMPAS GRYPA, dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/2020/09/KOMPAS-grypa-u-dzieci-2019.pdf>
7. Diagnostyka i leczenie chorób przenoszonych przez kleszcze. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych. Dostęp online: http://www.pteilchz.org.pl/wp-content/uploads/2018/11/borelioza_z_lyme_2018.pdf oraz: Borelioza z Lyme u dzieci: <https://www.mp.pl/pediatrica/artykuly-wytyczne/artykuly-przegladowe/203450,borelioza-z-lyme-u-dzieci>
8. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej (PTFND) dotyczące postępowania z dzieckiem z zakażeniem układu moczowego (aktualne): <http://ptnfd.org/zalecenia/>
9. Rekomendacje postępowania w zakażeniach bakteryjnych ośrodkowego układu nerwowego, w zakresie: rozdział: 8: Profilaktyka bakteryjnych zakażeń ośrodkowego układu nerwowego, rozdział 9: Postępowanie w przypadku wystąpienia zakażenia/zakażeń meningokokowych. Dostęp on-line: http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje/rekomendacje-ukl-nerwowy_2011.pdf
10. Bezpieczne stosowanie benzodiazepin w podstawowej opiece zdrowotnej – rekomendacje dla lekarzy rodzinnych. Dostęp online: https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/2020/09/rekomendacje_benzodiazepiny-2019.pdf
11. Leczenie zapalenia piersi podczas laktacji <https://podyplomie.pl/ginekologia/22713,protokol-leczenia-zapalenia-piersi>

12. Rekomendacje leczenia pobudzenia u chorych z otępieniem dla lekarzy POZ (2018) <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/2020/09/Rekomendacje-leczenia-pobudzenia-u-chorych-z-otepieniem-dla-lekarzy-POZ-2018.pdf>

Podręczniki zalecane:

1. *Komunikowanie się lekarza i pacjenta w medycynie rodzinnej*. Red. A. Mastalerz-Migas, A. K. Jankowska, J. Barański, Wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław, 2021.

Edukacyjne strony internetowe (zalecane):

1. Materiały edukacyjne (dokumenty, podcasty, webinaria, kursy) dostępne na stronie www.ptmr.info.pl

Stanowiska i wytyczne konsultanta krajowego w dziedzinie medycyny rodzinnej

Dostępne na stronie: www.ptmr.info.pl

UWAGA:

*W sytuacji, gdy informacje z podręczników i wytycznych/rekomendacji dotyczą tych samych tematów, ale z uwagi na czas wydania zalecenia są różne – obowiązuje wiedza najnowsza i aktualne wytyczne.

**W przypadku dokumentów o szerokim zakresie merytorycznym, do egzaminu obowiązuje zakres wiedzy obejmujący tematy wymienione w programie specjalizacji.

Akty prawne -obowiązkowe:

1. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej Dz.U. 2020 poz. 172 (tj).
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej Dz.U. 2019 poz. 736 (t.j), DZ.U.2019 poz. 2120 i Dz.U.2020 poz. 1255 z późn. zmianami.

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej Dz.U. 2019 poz. 2335
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych Dz. U. 2018 poz. 753 (z późn.zm: Dz.U.2019 poz. 2118 i Dz.U. 2020 poz. 1964)
5. Program Szczepień Ochronnych na rok 2023.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 sierpnia 2020 w sprawie standardu organizacyjnego teleporady w ramach podstawowej opieki zdrowotnej z późn. zmianami (Dz. U. 2020 poz. 1395 oraz 2021, poz. 95 i 231)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych w podstawowej opiece zdrowotnej wraz z OBWIESZCZENIEM MINISTRA ZDROWIA z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000540/O/D20210540.pdf> z późniejszymi zmianami: p. punkt 8.
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2022 zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. 2022 poz. 1965)
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie standardu organizacyjnego leczenia bólu w warunkach ambulatoryjnych (Dz.U. 2023 poz. 271)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230000271/O/D20230271.pdf>